

4.6 การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

▶ สำรองการระบาดของศัตรูพืช

▼ ตรวจสอบเชื้อสาเหตุในดิน/น้ำ/พืช ทั้งก่อนปลูกและระหว่างการปลูก

การจัดการต่าง ๆ เพื่อลดปริมาณศัตรูพืช

- การเขตกรรมและวิธีกล
- การใช้แมลงตัวห้ำ
- การใช้จุลินทรีย์ที่มีประโยชน์
- การใช้สารสกัดจากพืชและสารเคมี

↑ แมลงตัวห้ำซีโนเซียใช้ควบคุมหนอน
ขอนใบและแมลงหวี่ขาวในโรงเรือน

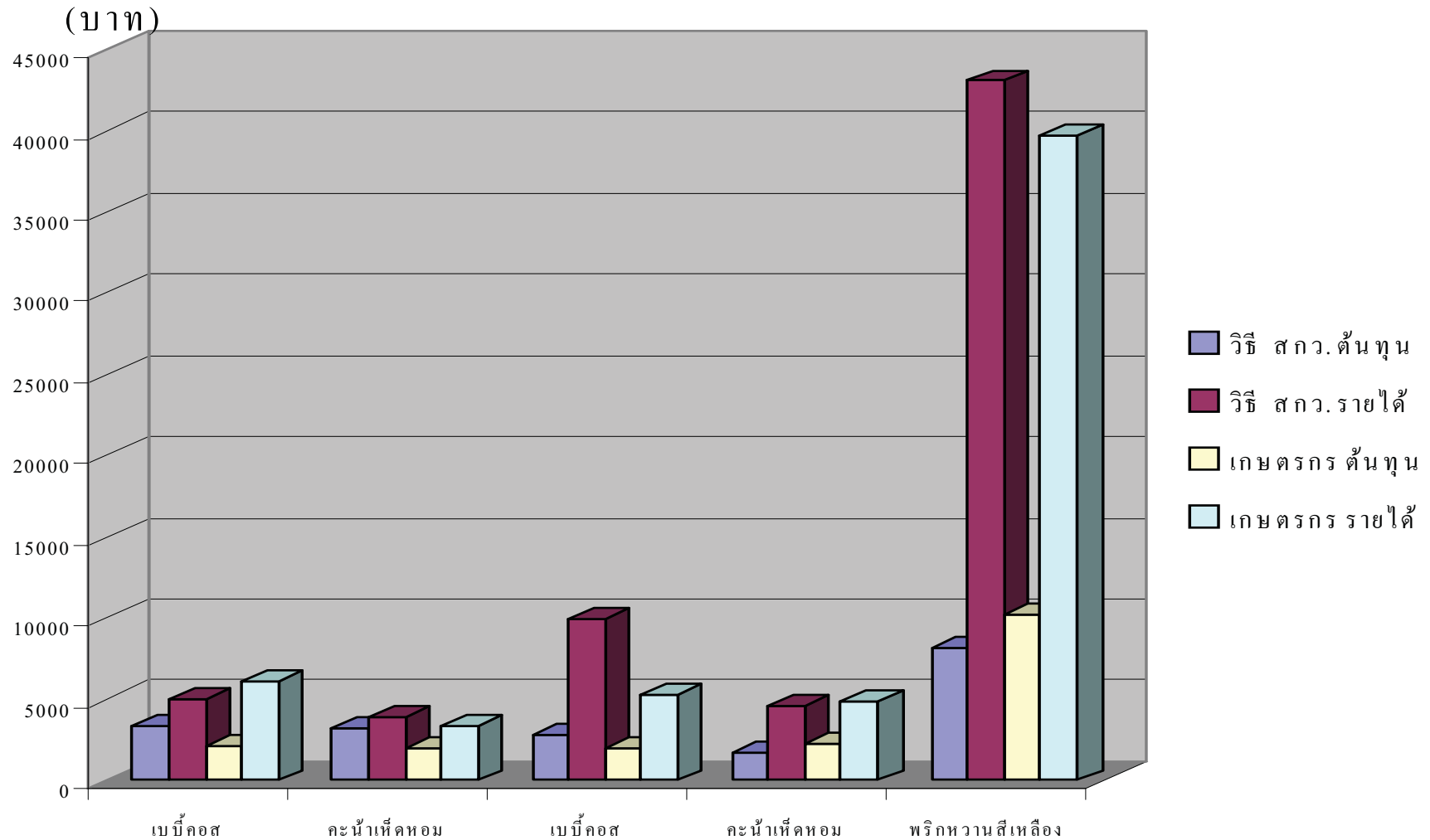
↑ กระบะเพาะเลี้ยงแมลงวันตัวห้ำซีโนเซีย
ในโรงเรือน (โครงการ ดร.อัมพร วิโนทัย)

เปรียบเทียบคุณภาพและรายได้พริกหวานของเกษตรกรในและ นอกโครงการ

	คุณภาพและน้ำหนักรวมผลผลิต			
	*เกษตรกรในโครงการ		*เกษตรกรนอกโครงการ	
	น้ำหนัก (กก.)	%	น้ำหนัก (กก.)	%
เกรด 1	32.16	3.18	22.50	2.65
เกรด 2	175	17.34	147.00	17.30
เกรด U	352.8	34.85	550.00	64.74
เกรด R	451.8	44.63	130.00	15.30
น้ำหนักรวม (กก.)	1,012.26	100	849.50	100
ต้นทุนต่อพื้นที่ 180 ตรม.	8,105.2		10,259.85	
รายได้ (บาท)	43,088.7		39,780.00	
กำไรสุทธิ (บาท)	34,983.5		29,520.15	

สรุปรายได้และต้นทุนการผลิตพืชเปรียบเทียบในและนอกโครงการฯ

ปี พ.ศ. 47 - พ.ศ. 48

ผลจากการใช้วิธีควบคุมศัตรูพืชแบบผสมผสาน

1. ลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชลง 27 – 50 %

เกษตรกร	การลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช (%)							
	เบบี๋คอส		คะน้าเห็ดหอม		เบบี๋คอส		คะน้าเห็ดหอม	
ในโครงการ	72.72	27.28	49.68	50.32	51.11	48.89	72.12	27.88
นอกโครงการ	100		100		100		100	

เปรียบเทียบคุณภาพและน้ำหนักรับผลิตหลังตัดแต่งแยกตาม เกรด ต้นทุนการผลิต รายได้ และกำไรสุทธิ ของเกษตรกรใน โครงการและนอกโครงการภายใต้โรงเรียนตาข่าย

	คุณภาพและน้ำหนักรับผลิต			
	*เกษตรกรในโครงการฯ		เกษตรกรนอกโครงการฯ	
	น้ำหนัก	%	น้ำหนัก	%
เกรด 1	255.75 (กก.)	82.63	74.00 (กก.)	39.26
เกรด U	53.75	17.37	114.50	60.74
น้ำหนักรวม (กก.)	309.50	100	188.50	100
ต้นทุนต่อพื้นที่ 180 ตรม.	3,425.87		2,854.23	
รายได้ (บาท)	7,504.75		4,288.00	
กำไรสุทธิ (บาท)	4,078.88		1,433.77	

2. ผลการผลิตพืชภายใต้โรงเรือนของเกษตรกรระยะที่ 2

2.1 บ้านแม่โอ อ. ฮอด จ. เชียงใหม่ 2548 - 2549

เกษตรกร	2548			2549			รายได้รวม	ต้นทุนรวม	กำไรสุทธิ รวม
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.			
1 สมศักดิ์	เบบี้คอส (-766.60)*		เบบี้ฮ่องเต้ (2926.97)		เบบี้คอส (3,148.70)		14,136.50	8,827.43	5,309.07
2 นวล	คะน้าเห็ดหอม (1,067.45)		เบบี้คอส (4,568.74)		คะน้าเห็ดหอม (1,666.00)		15,626.50	8,324.31	7,302.19
3 ชัยวัฒน์	เบบี้คอส (2,491.68)		คะน้าเห็ดหอม***		เบบี้คอส**		6,860.00	4,368.02	2,491.98
4 อรุณ	เบบี้คอส (3,552.28)		คะน้าเห็ดหอม (176.25)		เบบี้คอส (2,716.00)		16,553.50	10,108.97	6,444.53

ผลการผลิตพืชภายใต้โรงเรือนของเกษตรกร

2.2 บ้านพระบาทห้วยต้ม จ.ลี้ จ.ลำพูน

แสดงภาวะปลูก	คุณภาพและน้ำหนักรวมผลผลิต			
	*เกษตรกรในโครงการ		เกษตรกรนอกโครงการ	
	น้ำหนัก (กก.)	%	น้ำหนัก (กก.)	%
เกรด 1*	2.50	0.38	0	0
เกรด 2	109.50	16.43	89.00	26.37
เกรด U	58.25	8.74	58.50	17.32
เกรด 3	114.00	17.10	80.00	23.68
เกรด 4	362.00	54.30	110.00	32.56
น้ำหนักรวม (กก.)	646.25	100	337.50	100
ต้นทุนต่อพื้นที่ 180 ตรม.	5,048.71		4,654.10	
รายได้ (บาท)	4,759.00		2,913.00	
กำไรสุทธิ (บาท)	-289.71		-1741.10	

ผลการผลิตพืชภายใต้โรงเรือนของเกษตรกร

2.3 บ้านสันป่าก่า จ.สารภี จ.เชียงใหม่

ชนิดของผัก	ผลผลิต			
	โรงเรือนวิจัย (สกว)		โรงเรือนเกษตรกร	
	ปริมาณ (ถุง)	ราคา	ปริมาณ (ถุง)	ราคา
ผักคะน้า	52*	520	118**	1,180
ผักกาดขาวเบา	76	760	NA	-
ผักกาดฮ่องเต้	94	940	NA	-
ผักกาดกวางตุ้ง	81	810	NA	-
บร็อคโคลี่	113	1,130	108	1,080
รวมผลผลิต	416	4,160	226	2,260
ต้นทุนการผลิต	2,800		2,023	
กำไรสุทธิ	1,360		237	

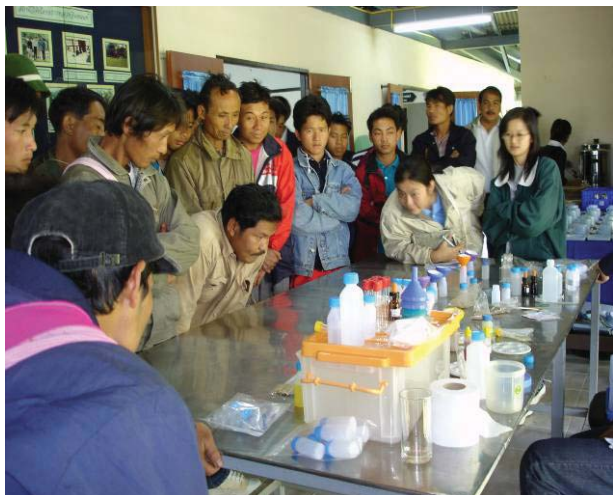
3. การเผยแพร่ผลงานวิจัย

3.1 จัดอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในการปลูกผักปลอดภัยใน โรงตาข่ายกันแมลง

ครั้งที่ 1

ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอินทนนท์ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ 26-27 มกราคม 2548

ครั้งที่ 2

ณ ศูนย์พัฒนาโครงการบ้านแม่โถ อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ 25-26 สิงหาคม 2548

ครั้งที่ 3

ณ สถานีวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรแม่เหียะ คณะเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 2 ธันวาคม 2548

ครั้งที่ 4

ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

วันที่ 6 ธันวาคม 2548

ครั้งที่ 5

ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงบ้านแม่โต อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่
และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันที่ 22-23 ธันวาคม 2548

ครั้งที่ 6

ณ ที่ทำการหมู่บ้านผาตั้ง อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย

วันที่ 20-21 เมษายน 2549

ครั้งที่ 7

ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่โถ อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

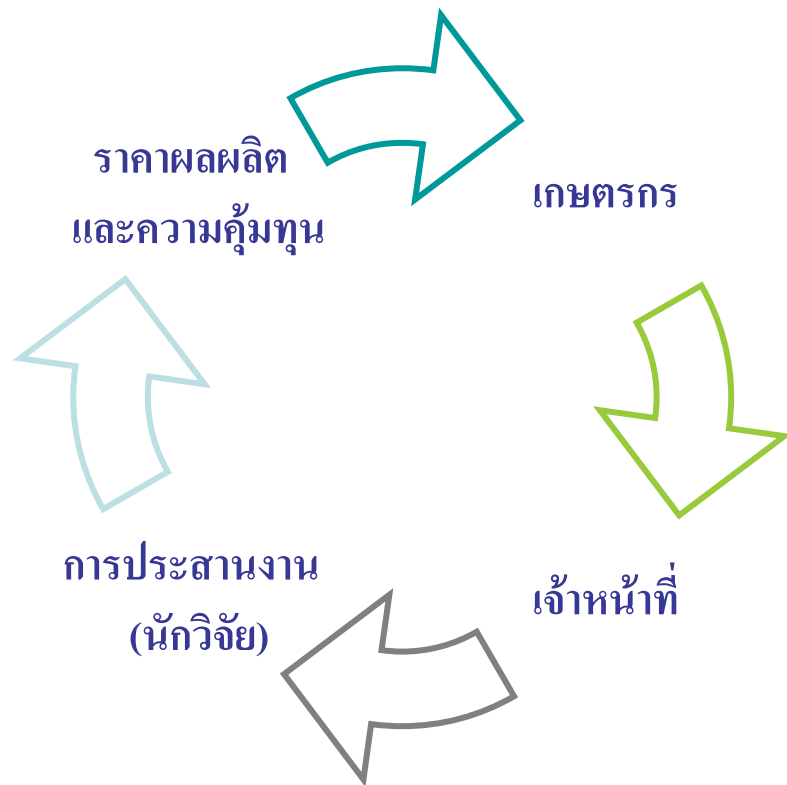
วันที่ 23 พฤษภาคม 2549

สรุป

1. ได้ต้นแบบแปลงผลิตผักปลอดภัย เพื่อเป็นแหล่งความรู้ให้เกษตรกร และผู้ที่สนใจทั่วไป ทั้งบนที่สูงและพื้นที่ราบ ทำให้ขยายฐานการผลิตผักปลอดภัยไปอีกหลายพื้นที่
2. เกษตรกรผลิตผักคุณภาพเกรด 1 เพิ่มขึ้นมากกว่า 80 % ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และสม่ำเสมอ
3. ได้วัสดุเพาะกล้า ที่มีราคาถูกลง ทำให้ประหยัดต้นทุนการผลิต
4. มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย โดยจัดอบรมเกษตรกร จัดทำ VCD สารคดี ผลงานวิจัยโครงการผลิตผักปลอดภัย และจัดทำคู่มือการผลิตผักคุณภาพ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ

โครงการนี้จัดเป็นโครงการต้นแบบที่ได้นำผลงานวิจัยหลายโครงการในขบวนการผลิตมาเชื่อมโยงกัน โดยกลุ่มเกษตรกรนำมาปฏิบัติร่วมกับนักวิจัยและเจ้าหน้าที่ส่งเสริม และมีการวางแผนการผลิตพืชตามความต้องการของตลาดในรอบปี ทำให้ผลิตผักที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัยได้ตามเป้าหมาย

โครงการระยะที่ 3 2549 – 2550

ขยายพื้นที่การทำแปลงสาธิตการผลิตผักปลอดภัย
ในโรงเรียนไปยังจังหวัดพะเยา เชียงราย และ
นครปฐม

ขอขอบคุณ

ศตจ. และ สทว.

ที่สนับสนุนทุนในการวิจัย

